

MSVM'S
NEW COLLEGE OF EDUCATION
Bhor Township, Chunchale Shivar, Satpur Ambad Link Road, Nashik-10

B.ED 103-08 : UNDERSTANDING DISCIPLINES & SCHOOL SUBJECTS (SCIENCE)

Name of Student: - Sayali Tejas Pund Roll No 77

Practical: Visit to a Science Laboratory and writing a report

EVALUATION SCHEME

Rating scale: 1) Unsatisfactory 2) Average 3) Satisfactory 4) Good 5) Excellent

No	CRITERIA	1	2	3	4	5
१	Objectives of visit / भेटीचे उद्दिष्टे				✓	
२	Planning of visit to the science laboratory / नियोजन			✓		
३	Equipments in the laboratory / प्रयोगशाळेतील उपकरणे				✓	
४	Setup of laboratory / प्रयोगशाळेची रचना				✓	
५	Specimen, charts, model and chemicals in the laboratory / नमुने, चार्ट्स, मॉडेल्स आणि रसायने				✓	
६	Human resources in the laboratory / प्रयोगशाळेतील मानव संसाधने				✓	
७	Understanding the working of laboratory / प्रयोगशाळेच्या कार्यपद्धतीचे आकलन			✓		
८	Preparation of report / अहवाल लेखनाची तयारी				✓	
९	Educational Implications/ शैक्षणिक उपयोग				✓	
१०	Overall impression / एकूण प्रभाव				✓	
	TOTAL MARKS					

38
50

गुणात्मक अभिप्राय (Qualitative Feedback):

प्रयोगशाळेतील उपकरणांची माहिती योग्य लिहिली.

Dr. M. M. K. B.
Signature Of Professor In-Charge

* प्रयोगशाळा भेटीची उद्दिष्ट्ये *

1) प्रभावी अध्यापनासाठी :-

प्रयोग शाळेमुळे प्रभावी अध्यापन करण्यास मदत होते. काही नियम, सिद्धांत, तत्वे हे फक्त वर्गनि करून सांगितली तरी विद्यार्थ्यांच्या समजत नाहीत पण त्यांना प्रत्यक्ष कृती करून दाखवली तर अधिक स्पष्टपणे समजते. परिणामी शिकवल्यात आलेल्या धाटू दिर्घकाळ विद्यार्थ्यांच्या स्मरणात राहतो. उदा. साबण तयार करण्याच्या क्रियेत फक्त शास्त्रीक वर्गनि करण्याऐवजी त्यांनी तो प्रयोग करून दाखवल्यास ते लवकर समजते.

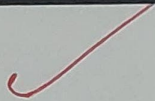
2) विद्यार्थी क्रियाशील बनवणे :-

विविध प्रयोग शिक्षकांनी करून दाखवल्याप्रमाणे विद्यार्थी तसाच प्रयोग करून बघतात. त्यातून काही निष्कर्ष काढतात. या पद्धतीमुळे विद्यार्थ्यांच्या कृतीचा चालना मिळाली. परिणामी विद्यार्थी कार्य प्रवण होतात.

3) नवीन दृष्टीकोन निर्माण करणे :-

शास्त्र अध्यापनाचा दृष्टीकोन काळानुसार बदलत चालला आहे. केवळ यात शास्त्रीय दृष्टीकोन तयार होत नाही तर त्यातून विद्यार्थ्यांचा शारीरिक, मानसिक तसेच भावनिक विकास होणे गरजेचे आहे. त्याचबरोबर उपयोजनात्मक सामाजिक कौशल्य, रचनात्मक कौशल्य, शास्त्रीय दृष्टीकोन निर्माण करण्यासाठी प्रयोग शाळेची आवश्यकता असते.

* शैक्षणिक उपयोजन *

सन 2025-2026 या बी.एस.च्या प्रथम वर्षाच्या अभ्यासक्रमात कोर्स क्र. 10 मध्ये प्रयोगशाळेला भर हे कार्य आम्ही पार पाडले.

विज्ञान विषयाचे अध्यापन प्रभावी व कुतीयुक्त व्हावे यासाठी प्रयोगशाळा आतिशय महत्वाची असते, हे आम्हाला या प्रात्याक्षिकावरून समजले. संपूर्ण प्रात्याक्षिक उपयोग पुढीलप्रमाणे :-

विद्यार्थ्यांमध्ये कुतीयुक्त सहाभाग वैज्ञानिक दृष्टिकोन निर्माण करून यासाठी प्रयोग शाळेत प्रयत्न आम्ही करू.

आम्हाला विज्ञान विषयाची आवड निर्माण जाणवी.

या प्रात्याक्षिकाद्वारे मार्गदर्शन मिळाल्याने आमच्यातील संशोधन युक्ती वाढीस लागली.

आजचे युग हे विज्ञान युग असल्याने विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक विचार उत्तरवू.

संपूर्ण प्रात्याक्षिकाद्वारे प्रयोगशाळेची रचना व उद्दिष्टे आम्हाला समजली.

प्रयोगशाळेतील विविध तंत्रांची तसेच रासायनिक पदार्थांची आम्हाला माहिती मिळाली.

*examined
checked*